

## Трети Балкански симпозиум по археометрия, 29-30 октомври 2012, Букурещ, Румъния

Ивелин Кулев<sup>a</sup>

<sup>a</sup> Факултет по химия и фармация, Софийски университет „Св. Кл. Охридски“, бул. Джеймс Баучър 1, София 1164,  
kuleff@chem.uni-sofia.bg

---

Third Balkan Symposium on Archaeometry, 29-30 October 2012, Bucarest,  
Romania

Ivelin Kuleff<sup>a</sup>

<sup>a</sup> Faculty of chemistry and pharmacy, Sofia university St. Kliment Ohridski, 1 James Bourchier Blvd., 1164 Sofia, Bulgaria,  
kuleff@chem.uni-sofia.bg, kuleff@chem.uni-sofia.bg

---

На 29 и 30 октомври 2012 г. в Букурещ се проведе Третият Балкански симпозиум по археометрия, който продължи започналото през 2008 г. в Охрид събиране на хората, работещи в областта на археометрията от Балканските страни. То продължи успешно като Втори Балкански симпозиум по археометрия в Истанбул, а в края на октомври 2012 г. в Букурещ беше осъществен и Третият Балкански симпозиум.

В Букурещ присъстваха специалисти от 14 страни: Австрия, Албания, Белгия, България, Гърция, Египет, Испания, Италия, Македония, Румъния, Словения, Сърбия, Турция, Хърватска. Накратко: присъстваха учени от областа на археометрията от всички Балкански страни с изключение на Косово, Черна гора, Босна и Херцеговина. Отсъствието на представители на тези страни не се дължи на липса на дейности в областта на археометрията, причините са от друго естество. Същевременно симпозиумът в Букурещ показва, че научните събития и форуми по археометрия на Балканските страни стават привлекателни не само за балканските представители на тази научно-приложна област, но и за участници от други краища на Европа и дори от Африка и Азия. Въпреки това, обаче, научните качества на симпозиума продължават да бъдат на недостатъчно утвърдено ниво. Мисля си, че това е съдбата на всички симпозиуми в първите им издания, преди те да се утвърдят в календара на специалистите. Поради тази причина започнатото следва да продължи, дори с още по-голяма упоритост.

На симпозиума в Букурещ бяха изнесени 32 доклада и представени 17 постера. Бих казал, че форумът премина под знака на лазерната техника в областта на консервацията на различни картини, икони, каменни паметници и произведения на културата и изкуството от минали времена, както и на прилагане на Рамановата спектро-

скопия при изследване на различни археологически находки. Такива бяха докладите на д-р Радван (*Лазери в консервацията на изделия на изкуството*), д-р Драгомир (*Определяне на произхода на икони, рисувани от майстори в колекцията на Националния музей на селото в Букурещ*), д-р Фантони (*Перспективи на лазерната спектроскопска техника в археометрията: качествена и количествена информация от флуоресценция и лазерно индуцирана спектроскопия*), проф. д-р Грозева (*In situ анализ с лазерно индуцирана спектроскопия на ценни музейни обекти: ритуална кнемида от Могиланската могила*), проф. д-р Каутек (*Механизъм на изолиране на микрочастици от историческа целулозна хартия с помощта на средно ултравиолетово (213 nm) и видимо (532 nm) импулсно лазерно лъчение*), д-р Малчева (*Качествен и количествен анализ на обекти от древен бронз с помощта на лазерно индуцирана спектроскопия*), д-р Спицикино (*Спектрална база данни на ренесансови пигменти за фреско с помощта на флуоресценция и лазерно индуцирана спектроскопия, както и с колориметрия*), д-р Симилеану (*Приложения на лазер за чистене на повърхности. Изследване на паметника на Траян от Браила, Румъния*), такива бяха и постерите на: Атанасова и др. (*Лазер от меден бромид в реставрирането на паметници от културното историческо наследство*), Пенкова и др. (*Реставрация на бронзови скулптури на открито в Софийската художествена галерия*), Благоев и др. (*Лазерно индуцирана спектроскопия при изследване на археологическа керамика*), Ортис и др. (*Изследване уязвимостта и охарактеризиране на каменните колони от Севиля (Испания)*).

На Балканския симпозиум по археометрия в Букурещ бяха представени и доклади за приложение на Рамановата спектроскопия – проф. Минчева-Шукарова, проф. Ванденабееле, проф. Дамянович, проф. Групче, проф. Холцлятнер-Антунович, д-р Абдел-Гани, д-р Ганецос, д-р Урсеску.

Разбира се, имаше доклади и постери, посветени на приложението на рентгенофлуоресцентния анализ (проф. Цивици; проф. Акюз; д-р Бакири; д-р Чақан; д-р Кортеа; д-р Ракатаяну; д-р Наги; Чакай; Дука; Садек), на индуцирана с протони емисия на рентгенови лъчи (д-р Стоянович), на атомноемисионния анализ с индуктивно свързана плазма (проф. Мартин; Лесигярски), на мас спектрометрия с индуктивно свързана плазма (проф. Кулев), на датирание с помощта на радиовъглерод (проф. Бронич), на приложението на географската информационна система (Ортис), на инфрачервена спектрометрия (д-р Поповска), на електронна микросонда (проф. Дамянович; проф. Мартин; д-р Абдел-Гани; д-р Брегар; д-р Наги).

Това съобщаване на различните техники, които са включени в изследването на различни археологически находки, които бяха представени на Третия Балкански симпозиум по археометрия, бе направено с цел да се покаже, че в страните от Балканите се практикуват разнообразни аналитични техники на археометричните изследвания. При това прилагането на тези техники демонстрира резултати, които могат да бъдат представени на един такъв форум, т.е. тяхното качество е на задоволително научно ниво.

Организаторите на Третия Балкански симпозиум по археометрия, с помощта на Университета за култура в Истанбул, издадоха в книжно тяло изнесените на симпозиума доклади. Книгата е озаглавена "Непознатото лице на художествените произведения" (*The Unknown Face of the Artwork*, R. Radvan, S. Akyüz, M. Simileanu (eds.), Istanbul Kültür University, 2012. ISBN 978-605-4233-94-6), което бе и подзаглавието на симпозиума в Букурещ. Това издание се намира в библиотеката на Факултета по химия и фармация на Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

Българското участие бе твърде силно. Фактът, че три от устните доклади бяха

изнесени от българи, а седем от постерите бяха на представители от България, говори за сериозно българско присъствие на симпозиума. Когато към това се прибави, че четири от предвидените доклади, които бяха предложени, но поради финансови причини, не бяха изнесени, може да се говори, че археометричните изследвания в България действително са твърде широко застъпени или, може би, активността на онези, които се занимават с изследвания в областта на археометрията, е твърде голяма. Това бе и една от причините, които доведоха до решението следващият четвърти по ред Балкански симпозиум по археометрия да се проведе през есента на 2014 г. като домакин на симпозиума ще бъде България.